

Intervenció de Joan Mena, com a portaveu d'ICV-EUiA a la Comissió d'Ensenyament, a la nostra proposició de Llei de modificació de la LEC per evitar els concerts a les escoles que segreguen per sexes (pots veure el vídeo):

Bon dia a tots i a totes,

Des del grup d'ICV-EUiA presentem avui una proposició de Llei de modificació de la LEC (Llei d'Educació de Catalunya). Amb aquesta proposició de modificació de l'actual Llei d'educació el que pretenem és suprimir els concerts educatius a aquelles escoles que segreguen per sexes.

Hem de recórrer a la història per entendre per què van néixer i sota quins paràmetres aquestes escoles. Van néixer de la idea, avui esperem que no defensada per ningú, que els homes i les dones tenen funcions diferents a la societat i, per tant, necessiten d'un model d'educació també diferent. A l'estat espanyol no va ser fins a principis del segle XX que no va guanyar força la coeducació, una idea que va culminar amb la II República i el seu model d'escola pública. Anys més tard, i després de la Guerra Civil, el règim colpista i feixista de Franco la va tornar a prohibir i la coeducació no va tornar a desplegar-se a les aules fins a la Llei de 1970.

Per què considerem que aquest tipus de concerts no tenen sentit ni pedagògicament ni socialment?

Doncs perquè atempten contra el principi rector de COEDUCACIÓ per mitjà de l'escolarització mixta: un dels elements vertebradors de la LEC. En el seu moment, el mateix Consell Consultiu va alertar, en el seu dictamen 294, que aquest article contenia un redactat ambigu i contradictori. Està clar, doncs, que aquella ambigüitat era prou ben dissenyada amb l'objectiu de mantenir determinats privilegis.

Segons l'article 'La pseudociència de l'escolarització per sexes', publicat a diferents revistes especialitzades, les diferències cerebrals entre sexes no justifiquen una educació dual i l'únic que s'aconsegueix és augmentar el sexisme i solidificar els estereotips. I és que quan introduïm el rigor científic també en aquest model pedagògic una màxima s'imposa: les aules han de ser mixtes, com la vida mateixa! L'escola ha de ser, sempre, el reflex de la societat en la qual vivim.

De la mateixa manera que la pedagogia comparada ho té clar, l'article 1 de la convenció relativa a la lluita contra les discriminacions en l'esfera de l'ensenyament de la UNESCO

(firmada l'any 1969 per l'estat espanyol) diu literalment que "s'entén per discriminació tota distinció, exclusió, limitació o preferència fonamentada en la raça, el color, el sexe, l'idioma, la religió, les opinions polítiques o de qualsevol altra índole, l'origen social i nacional, la posició econòmica o el naixement, que pretengui destruir o alterar la igualtat de tracte en l'esfera de l'ensenyament". Per tant, encara que la UNESCO no prohibeix, i ho deixa a elecció dels estats, que es pugui donar una escolarització segregada per sexes, deixa ben clar que es produeix certa discriminació i, per tant, aquesta no hauria de venir avalada amb fons públics.

Des de l'any 2009, any en què es va aprovar la LEC, ICV-EUiA hem estat en contra d'aquest tipus de concert donat que, entenem, no acompanya el principi de coeducació, precisament un dels pilars importants de la llei d'educació.

En aquells moments, tot i estar en el govern de la Generalitat de Catalunya, ICV-EUiA ens vam quedar en minoria. No vam aconseguir convèncer als nostres socis de govern, PSC i ERC, que aquell article feia mal a un model d'escolarització que no apostava per la igualtat, per la coeducació i per la convivència entre sexes. Ens felicitaríem molt que, avui, votessin a favor de la nostra proposició de llei i sub sanéssim un error comès pel govern d'entesa en matèria educativa. Aquella LEC que vam aprovar va ser la primera llei educativa de l'estat a establir que la separació de nens i nenes és una opció amb dret a concert. Va ser, per tant, l'avançadeta de la AVUI I DEMÀ tan denostada LOMCE.

Ara, no només ho pensem des del grup d'ICV-EUiA, des de la UNESCO o des del món de la pedagogia comparada sinó que, en l'últim any hi ha dues sentències del Tribunal Suprem que van avalar, durant l'any 2012, la supressió de dos concerts educatius a dues escoles sexistes a Cantàbria i Andalusia.

En què es fonamenten jurídicament aquestes dues sentències?

Defensen la tesi que suprimir aquests concerts no vulneraria ni el dret a la lliure elecció de centre per part de les famílies (donat que aquestes podrien continuar elegint el centre per als seus fills i filles) i tampoc vulneraria el dret dels propietaris de les escoles afectades (atès que podrien mantenir el seu projecte educatiu, això sí, sense acollir-se a la figura del concert).

Per tant, són centres que poden continuar existint (així ho ha dit el Tribunal Suprem), però que no poden rebre subvencions de diner públic mentre hi hagi segregació per sexes.

Sap senyora Rigau qui va ser el primer en posicionar-se contra aquestes dues sentències del Tribunal Suprem i defensar el model de segregació per sexes? El ministre Wert. I és que, per molt que vostès fan veure que públicament es barallen, en realitat, quan es tanquen les càmeres defensen el mateix model educatiu, les mateixes polítiques, les mateixes retallades i el mateix menyspreu per l'escola pública. I, com a conseqüència, demà la comunitat educativa catalana es posarà d'acord en secundar una vaga educativa: una vaga que va contra la LOMCE i contra el ministre Wert i que, per molt que vostè vulgui dissimular, també va formulada contra vostè i contra aquests aspectes de la LEC. Perquè vostè, amb les seves polítiques, les seves retallades i el manteniment de certs privilegis el que està fent és matar la LEC. Parla del ministre Wert com a amenaça per al model inclusiu d'escola catalana i no vol entendre que, avui, aquest model d'èxit té dos principals enemics: vostè i el ministre Wert.

Presentem, per tant, una proposició de llei fonamentada en criteris científics, pedagògics i, fins i tot, jurídics. Es tracta, doncs, d'una qüestió de voluntat política de fer-la efectiva o no.

I la política, també en l'àmbit educatiu, és qüestió de prioritats. I aquestes prioritats, per la Consellera Rigau, passen inexorablement per a mantenir els privilegis d'alguns encara que sigui a costa de l'educació pública de molts altres.

Això queda molt clar quan fem un repàs de les seves principals mesures en aquests tres anys de govern. Què ha fet la Consellera Rigau en aquests tres anys?

- El curs 2012-2013 va començar amb 20.000 alumnes més i 1.700 professors menys.
- El curs 2013-2014 ha començat amb 20.000 alumnes més i 3.000 professors menys.
- Molts professors interins i substituïts no han sabut fins el dia 12 de setembre el seu lloc de destinació, afectant la seva imprescindible tasca de preparació educativa.
- Ha imposat una retallada de sou i de jornada del 15% als interins i substituïts, a més de la retallada de la paga extra a tot el professorat.
- Ha gestionat uns nomenaments, aquest curs, que acabaran el 30 juny, implicant que personal educatiu que ha treballat durant tot un curs no cobri els mesos de juliol i agost.

- Ha eliminat la jornada complementària del professorat: per a tasques de correcció i preparació de classes.
- Continua el present curs amb 1008 barracons, 5 escoles tancades o en previsió de tancament, 62 línies de P3 públiques eliminades i amb un incompliment flagrant del acord (alguns per unanimitat) de la Comissió d'Ensenyament i Universitats.
- I, no podem oblidar, una reivindicació d'aquest grup parlamentari. La nefasta política de beques menjador que fa que milers de famílies es quedin fora d'aquest recurs, avui més necessari que mai, que hauria de ser d'obligació moral. El president no ens pot dir que no tornem a dir que a Catalunya hi ha nens que passen gana, el que ha de fer el President, és posar remei a aquesta situació començant per complir la moció presentada per ICV-EUiA i aprovada en aquest Ple.

Això sí, mentre la Consellera Rigau ha pres totes aquestes decisions, ha continuat amb els concerts a les 16 escoles catalanes que segreguen per sexes i que suposen una inversió de 29 milions d'euros en partides pressupostàries. Per tant, la senyora Rigau i el govern CiU té molt clares quines són les seves prioritats i pels privilegis de qui treballa.

Tenint en compte que la construcció d'una infraestructura educativa, una escola, costa al voltant de tres milions d'euros, amb aquests 29 milions d'euros destinats a escoles que segreguen per sexes, avui podríem tenir en marxa escoles com Els Aigüerols de Santa Perpètua de Mogoda (avui porto la samarreta que defensa la dignitat d'aquest centre) una escola que té aprovada una proposta de resolució per unanimitat a la Comissió d'Ensenyament, que tenia partida pressupostària prevista i que, ara, la Conselleria diu que no construirà. Li exigim, senyora Rigau, una explicació clara. O podríem continuar amb projectes educatius com Can Montllor a Terrassa, l'escola Xarau a Cerdanyola, els Quatre Vents de Canovelles, El Castell de Tona o Sant Baldiri de Lliçà. O podríem haver rehabilitat escoles que ho necessiten, com ara, la Pau Casals de Rubí, el Pau Vila de Sabadell, l'Angeleta Ferrer i el Joan Corominas de Mataró o Cal Gravat de Manresa... Evitant que, per exemple a Santa Perpètua de Mogoda, es pugui donar la situació que germans no hi vagin a la mateixa escola.

Per tant, no és una qüestió pressupostària ni de falta de recursos ni de incompliment per part de l'estat, és una qüestió de voluntat política, de prioritització i de model d'escola.

No disfressi vostè la seva falta de voluntat de diàleg, el seu disseny educatiu d'esquenes a la Comunitat Educativa i al món local, no el disfressi de xoc de trens amb el ministre Wert. Perquè ens enreda.

Si avui aconseguim modificar aquest apartat de la LEC estarem donant un pas cap allà on l'educació catalana sempre ha tendit a anar: l'escola inclusiva. On la llengua d'origen, la família o la raça, no fossin elements de segregació ni entre aules ni entre centres. D'igual manera que no podem tenir els castellano-parlants a un aula i els catalano-parlants a una altra si volem una bona convivència lingüística, o com no seria de rebut situar els fills de famílies amb pocs recursos a un aula i els de famílies amb més recursos a una altra amb el risc de fractura social que això comporta, tampoc no és adequat situar els nens a una aula i les nenes a una altra en centres finançats amb diner públic.

Aquesta proposició que avui presentem és una eina:

- Per prestigiar l'escola pública. No pot haver diferències de model educatiu tan considerables entre l'escola pública i l'escola concertada amb fons públics perquè estan vostès etigmatitzant la pública.
- Per garantir l'equitat. La igualtat d'oportunitats, senyora Rigau, comença per la igualtat entre homes i dones. En tots els sentits, també dins de l'aula.
- Per potenciar els valors democràtics de la igualtat. La primera mesura per educar en el valor democràtic de la igualtat és predicar amb l'exemple.

En definitiva, aquesta proposició és una eina d'inclusió educativa. Miri senyora Rigau: les diferències, siguin del tipus de siguin (sexe, religió, origen social o d'origen nacional) s'han de quedar fora de l'escola i lluitar per eradicar-les també fora de l'escola, però el que està clar és que MAI, en cap cas, no poden entrar dins de l'aula. I per a fer efectiva aquesta màxima cal modificar la LEC i impedir que, amb fons públic, les escoles puguin separar els nens i les nenes, obrir la porta a un tipus de segregació i permetre que les diferències entrin a l'aula.